

Zagrożone są wszystkie gatunki ryb jesiotrowatych

20 sierpnia 2022

Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody opublikowała w tym roku pierwszą aktualizację list zagrożonych gatunków. Najbardziej znaczące zmiany to zagrożony status wędrownego podgatunku motyli monarchów, a także ponowna ocena statusu jesiotrów. Obecnie wszystkie 25 żyjących gatunków jesiotrów, wioślonośców są zagrożonymi gatunkami. Spadek liczebności tych ryb związany jest z budową zapór na rzekach, kłusownictwem i zmianami klimatycznymi. Ponadto wiele gatunków ptaków, przede wszystkim australijskich endemitów, otrzymało nowe statusy.

Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych (IUCN) od około sześćdziesięciu lat zbiera informacje o stanie dziesiątek tysięcy gatunków i podgatunków zwierząt, roślin, grzybów i innych organizmów żywych. Każdemu z nich przypisywany jest określony status w zależności od tego, jak duże jest ryzyko jego wyginięcia. Na przykład, liczne i szeroko rozpowszechnione gatunki, takie jak ludzie (*Homo sapiens*) czy szczur szary (*Rattus norvegicus*), są klasyfikowane jako najmniejsza obawa (mniejsza troska, LC). Rzadziej uzyskują status bliski wrażliwej pozycji (Near Threatened, NT). Za nimi plasują się zagrożone (Vulnerable, VU), zagrożone (Endangered, EN) i na skraju wyginięcia (Critically Endangered, CR) gatunki (z których wszystkie są czasami zbiorczo określane jako zagrożone lub zagrożone wyginięciem (zaginięciem)). Istnieją wreszcie odrębne kategorie dla gatunków wymarłych w naturze (Extinct in the Wild, EW) i wymarłych (Extinct, EX), a także dla gatunków, dla których nie ma wystarczających danych do oceny pozycji (brak danych).

Kilka razy w roku IUCN aktualizuje wykazy, dodając gatunki, które wcześniej nie miały statusu ochrony, oraz zmieniając

status gatunków już uwzględnionych. Na przykład w zeszłym roku lista była aktualizowana trzykrotnie: w marcu, wrześniu i grudniu. Na 2022 r. planowane są dwie modernizacje. Pierwszy z nich ukazał się 21 lipca.

Jedną z głównych różnic w nowej wersji wykazu jest podwyższony stan ochrony motyli monarcha (*Danaus plexippus*). Generalnie gatunek ten nie jest zagrożony wyginięciem, więc zachował status budzącego najmniej niepokoju. Jednak w migrującym podgatunku Ameryki Północnej D.p. rzeczy ze splotem pogarszają się. Liczba tych motyli zimujących w Kalifornii i Meksyku znacznie spadła w ciągu ostatnich dziesięcioleci. Uważa się, że migrujący monarchowie ucierpieli z powodu zniknięcia gąsienic, nadużywania pestycydów i zmiany klimatu. W aktualnej aktualizacji podgatunek otrzymał status zagrożonego. Jest jednak oczywiste, że nie wszyscy entomolodzy zgodzą się z taką oceną. Na przykład niedawna analiza danych z 26 lat wykazała, że □□pomimo spadku liczebności tych owadów na zimowiskach.

Specjaliści IUCN zrewidowali również status jesiotra (*Acipensioriformes*). Trudna sytuacja tej grupy od dawna niepokoi naukowców: według szacunków z 2009 r. 85 procent z 26 gatunków jesiotra, bieługi, łopaty i wiosłonośa, które istniały w tym czasie, było zagrożonych wyginięciem z powodu budowy tam, kłusownictwa i zmiany klimatu. Jednak obecnie wydaje się, że spadek liczby gatunków jest większy niż wcześniej sądzono. W efekcie cztery północnoamerykańskie gatunki jesiotra – jesiotrowaty (*Acipenser fulvescens*), pacyficzny (*A. medirostris*), amerykański atlantycki (*A. oxyrinchus*) i biały (*A. transmontanus*), których populacje uważano wcześniej za stabilne, otrzymały status wrażliwe i zagrożone. Tak więc teraz wszystkie żyjące jesiotry są klasyfikowane jako gatunki zagrożone.

Podniesiono status niektórych jesiotrów, które już wcześniej uznano za zagrożone. Sterlet (*A. ruthenus*) został zmieniony z zagrożonego na zagrożony, a jesiotr syberyjski (*A. baerii*) z zagrożonego na krytycznie zagrożony. Wreszcie, jesiotr Jangcy

A. dabryanus został uznany za wymarły na wolności (jednak był hodowany w niewoli od lat 70. XX wieku), a żyjący w tej samej rzece wiosłonos chiński (*Psephurus gladius*) wyginął.

Ponadto aktualizacja dotyczyła kilku gatunków ssaków, w tym chomika syryjskiego (*Mesocricetus auratus*) (uznano go za gatunek zagrożony) i tygrysa (*Panthera tigris*) (pozostał zagrożony, ale jego populacja wzrosła o 40 procent, do 3726-5578 osobników) i około dwustu gatunków ptaków. W szczególności za gatunek najmniejszej troski uznano tajemniczą wodniczkę wielkodzioby (*Acrocephalus orinus*), uważaną za wymarłą od 130 lat.

Wiele australijskich gatunków ptaków dotkniętych naturalną wycinką roślinności i katastrofalnymi pożarami w latach 2019-2020 zostało ulepszonych. Wyższy status otrzymały również opierzone endemity lasów deszczowych Queensland, które wcześniej uważano za pospolite, takie jak rajski ptak Victorii noszący tarczę (*Lophorina victoriae*) i altannik złoty (*Prionodura newtoniana*). Ostatnie badania wykazały, że z powodu zmian klimatycznych ich zasięgi przesuwają się wyżej w góry, a ich liczba gwałtownie spada. Jednak populacje niektórych australijskich ptaków wzrosły dzięki ochronie, co pozwoliło na przypisanie im niższych stanów ochronnych. Na przykład Lirogon Alberta (*Menura alberti*) i zięby Gouldian (*Chloebia gouldiae*) otrzymały status najmniejszej troski.

Wszystkie zmiany, które zostały wprowadzone na liście IUCN w 2022 r. [można znaleźć pod linkiem.](#)

Niektórym gatunkom, które przetrwały tylko w ogrodach zoologicznych i szkółkach, udaje się powrócić na wolność. Na przykład na początku czerwca ornitolodzy wypuścili osiem wyhodowanych w niewoli niebieskich ar (*Cyanopsitta spixii*) w północno-wschodniej Brazylii. Ptaków tych nie widziano w rodzimych lasach od ponad dwudziestu lat.

Źródło: [ZmianyNaZiemi.pl](https://zmiany.naziemi.pl)